

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра економіки та підприємництва імені
професора І.М. Брюховецького
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

**ОК 15 ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ У
ТВАРИННИЦТВІ
(обов'язковий)**

Реалізується в межах освітньої програми **Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва** та освітньої програми **Кінологія**

(назва)

за спеціальністю **Н2 «Тваринництво»**

(шифр, назва)

на **першому** (бакалаврському) рівні вищої освіти

Суми – 2026

Розробники:

(підпис)

Ковальова О.М., к.с.н., доцент, доцент кафедри
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького;

(підпис)
(прізвище, ініціали)

Харченко Т.М., к.с.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
(вчений ступінь та звання, посада)

імені професора Л.І. Михайлової

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри
економіки та
підприємництва імені
професора І.М.
Брюховецького

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри
менеджменту імені
професора Л.І.
Михайлової

Протокол №16 від 02.06.2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Олександр КОВБАСА
(прізвище, ініціали)

протокол № 15 від 02.06.2026р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Альвіна ОРСХОВА
(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант ОПП «Технологія виробництва і
переробки продукції тваринництва»

(підпис)

(ПІБ)

Гарант ОПП «Кінологія»

(підпис)

(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Вікторія ВЕЧОРКА
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(ПІБ)

Олександр КОВБАСА
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 18.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Економіка, організація та менеджмент у тваринництві							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту / Кафедра економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького / Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та ОПП «Кінологія» / спеціальність Н2 «Тваринництво» / 2025 рік набору							
5.	Рівень НРК	6							
6.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 15 тижнів							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна	Заоч. 3 курс, 2 курс	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.
		30	2	30	2	-	-	90	146
9.	Мова навчання	українська							
10.	Викладачі/Координатор освітнього компонента	Ковальова Ольга Михайлівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва імені професора І.М. Брюховецького; Харченко Тетяна Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової. Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, ауд. 403а, ауд. 303.							
11.	Контактна інформація	olgakovalyovasumy@gmail.com СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, к. 403а; yanatsebro@gmail.com СНАУ, корпус факультету економіки і менеджменту, к. 303.							
12.	Загальний опис освітнього компонента	В умовах ринкової економіки будь який фахівець має володіти не лише спеціальними, а й економічними та управлінськими знаннями, що посилює його переваги на ринку праці. Сучасний працівник тваринницького підприємства повинен володіти економічною та управлінською термінологією, знати основи організації та управління, вміти самостійно аналізувати господарську діяльність підприємства та оцінювати ефективність виробництва та переробки продукції тваринництва, знати основи первинного обліку, а також розумітися на сучасних технологіях менеджменту та прийняття управлінських рішень, вміти застосовувати знання з менеджменту щодо управління технологічними процесами переробки продукції тваринництва, володіти навичками комунікації для забезпечення виконання управлінських рішень щодо виробництва та переробки продукції тваринництва. Формуванню економічного мислення, навичок організації та аналізу господарської діяльності, базових навичок перинного обліку, а також оволодінню основами менеджменту та формуванню здатності їх застосування у процесі виробництва та переробки продукції тваринництва й присвячена дана дисципліна.							

13.	Мета освітнього компонента	Посилення економічної підготовки студентів, надання їм необхідних теоретичних знань і практичних навичок для аналізу господарської діяльності підприємства з виробництва та переробки тваринницької продукції. На основі вивчених матеріалів студенти мають оволодіти методами розрахунку та аналізу економічної ефективності використання ресурсів; розрахунку виробничих витрат та собівартості тваринницької продукції; оцінювання економічної ефективності виробництва та переробки продукції тваринництва; засвоїти базові навички первинного обліку; набути розуміння концептуальних основ менеджменту в тваринництві, опанувати та використовувати базові знання з менеджменту у процесі виробництва та переробки продукції тваринництва.
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Передумови відсутні
15.	Політика академічної доброчесності	При виконанні індивідуальних завдань та проходження проміжного і підсумкового контролю студенти повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, що викладені у «Кодексі академічної доброчесності СНАУ» та «Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ».
16.	Ключові слова	Економіка, виробничі ресурси, собівартість, фінансові результати, ефективність галузей тваринництва, менеджмент, комунікації, керівництво, лідерство, ефективність менеджменту тваринництва.
17.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1761

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН12	ПРН18	
ДРН 1. розуміти основні поняття та категорії економіки, організації та менеджменту, а також проблеми, які вони досліджують	x		Тести множинного вибору. Виконання есе.
ДРН 2. визначати рівень залучення та економічну ефективність використання задіяних у виробничий процес ресурсів, ідентифікувати шляхи покращення їх використання.	x		Тести множинного вибору. Контрольне розрахункове завдання
ДРН 3. визначати показники економічної ефективності виробництва тваринницької продукції за окремими підгалузями та по галузі тваринництва загалом.	x		Тести множинного вибору. Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання із захистом презентації.
ДРН 4. формулювати завдання бухгалтерського обліку матеріальних цінностей, праці, її оплати та здійснювати калькуляцію собівартості тваринницької продукції.		x	Тести множинного вибору.
ДРН 5. розуміти основні поняття, принципи та методи менеджменту; орієнтуватися в організаційній структурі управління підприємством; демонструвати навички прийняття управлінських рішень; реалізовувати функції менеджменту у практичній діяльності.	x		Тести множинного вибору; ситуаційні завдання
ДРН 6. налагоджувати професійні та ділові комунікації; розуміти особливості керівництва та формувати лідерські якості.	x		Тести множинного вибору. Ситуаційне завдання. Виконання есе.
ДРН 7. приймати участь в управлінні операційною діяльністю в процесі виробництва та переробки продукції тваринництва; забезпечувати ефективність менеджменту у практичній діяльності; демонструвати навички управління якістю продукції тваринництва.	x		Тести множинного вибору. Розрахунково-аналітичне завдання.
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться в процесі неформальної освіти			
ЕКОНОМІКА			
ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 6. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.	https://prometh-eus.org.ua/prometheus-free/economics-for-everyday-life/	Форма підтвердження результатів навчання: сертифікат про успішне завершення навчання з вказання кількості годин. Автентичність сертифікату можна перевірити за посиланням на ньому.	
МЕНЕДЖМЕНТ			
ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК 6. Здатність застосовувати базові знання з економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.	https://prometh-eus.org.ua/prometheus-free/management/	Форма підтвердження результатів навчання: сертифікат про успішне завершення навчання з вказання кількості годин. Автентичність сертифікату можна перевірити за посиланням на ньому.	

Примітка:

ПРН 12. Застосовувати закони економіки, організації та менеджменту у виробництві та переробці продукції тваринництва.

ПРН 18. Здійснювати первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		П.з / семін. з		Лаб. з.				
	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	Денна	Заоч.	
Частина 1. Економіка та організація у тваринництві									
Тема 1. Вступ до дисципліни. Земельні ресурси та їх використання 1. Вступ до дисципліни 2. Земля – головний засіб виробництва в сільському господарстві 3. Земельний фонд України 4. Економічна ефективність використання землі	2	2	2				4	3	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 29
Теми 2. Трудові, ресурси, продуктивність праці та її оплата 1. Поняття, класифікація і структура персоналу підприємства. 2. Розрахунок бюджету робочого часу 3. Планування чисельності працівників тваринницького підприємства 4. Продуктивність праці, виробіток і трудомісткість 5. Оплата праці на тваринницьких підприємствах	2		2				4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 29
Тема 3. Матеріальні ресурси та ресурсний потенціал господарства 1. Поняття і особливості матеріально-технічної бази сільського господарства 2. Поняття ресурсного потенціалу 3. Показники економічної ефективності використання ресурсного потенціалу та шляхи її підвищення 4. Основний капітал підприємства 5. Оборотний капітал підприємства 6. Інвестиції та капітальні вкладення галузі тваринництва	2		2				4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 17, 20, 25, 28
Тема 4. Витрати виробництва та собівартість продукції. Ціноутворення на сільськогосподарську продукцію 1. Поняття та класифікація витрат підприємства. 2. Групування операційних	2		2				4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 12, 14 додаткова: 19

витрат за економічними елементами та статтями. 3. Собівартість продукції: сутність та види 4. Калькулювання собівартості тваринницької продукції. 5. Шляхи зниження собівартості сільськогосподарської продукції 6. Ціноутворення на сільськогосподарську продукцію.									
Тема 5. Економічна ефективність сільськогосподарського виробництва 1. Економічні та фінансові результати діяльності підприємства 2. Суть економічної ефективності сільськогосподарського виробництва 3. Рентабельність виробництва 4. Показники економічної ефективності сільськогосподарського виробництва 5. Шляхи підвищення економічної ефективності сільськогосподарського виробництва	2		2				4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 17, 24
Тема 6. Економіка і використання кормів 1. Поняття кормової бази 2. Економічне оцінювання кормових культур, кормів і раціонів 3. Шляхи створення міцної кормової бази і здешевлення виробництва кормів							4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 22, 29
Тема 7. Економіка і організація виробництва молока 1. Значення галузі молочного скотарства 2. Особливості розміщення молочного скотарства 3. Економічна ефективність виробництва молока 4. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва молока	2		2				4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 17, 18, 20, 21, 26, 27, 28, 29
Тема 8. Економіка і організація вирощування і відгодівлі великої рогатої худоби 1. Економіка вирощування і			2				4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 17, 18, 20, 21, 26, 27, 28, 29

відгодівлі великої рогатої худоби. 2. Організація вирощування і відгодівлі молодняку. 3. Організація дорощування і відгодівлі великої рогатої худоби. 4. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва м'яса ВРХ.									
Тема 9. Економіка і організація виробництва продукції свинарства 1. Значення свинарства у виробництві продуктів харчування. 2. Організація відгодівлі свиней 3. Економічна ефективність виробництва продукції свинарства. 4. Шляхи підвищення економічної ефективності виробництва свинини.			2				4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 17, 18, 20, 21, 26, 27, 28, 29
Тема 10. Економіка виробництва продукції інших галузей тваринництва. 1. Економіка птахівництва. 2. Економіка вівчарства. 3. Економіка інших галузей тваринництва.							4	7	основна: 1, 2, 8, 9, 11, 14 додаткова: 17, 18, 20, 21, 26, 27, 28, 29
Тема 11. Теоретичні основи бухгалтерського обліку 1. Поняття обліку, його мета, види, вимірники та функції 2. Предмет, об'єкти та принципи бухгалтерського обліку 3. Метод бухгалтерського обліку та його складові 4. Бухгалтерський баланс і система рахунків бухгалтерського обліку	2						5	7	основна: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 14, 15 додаткова: 19
Всього за модулем 1	14	2	16				45	73	
Частина 2. Основи менеджменту у тваринництві									
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту та організаційні структури управління. 1. Сутність менеджменту. 2. Наукові принципи менеджменту. 3. Методи менеджменту. 4. Організаційні структури управління.	2		2	2	-	-	4	7	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23
Тема 2. Процес управління та управлінські рішення. 1. Зміст та мета управління.	2	-	2	-	-	-	5	10	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23

2. Поняття та класифікація управлінських рішень. 3. Моделі прийняття управлінських рішень. 4. Підходи до прийняття рішень.									
Тема 3. Класифікація та загальна характеристика функцій у системі менеджменту. 1. Поняття і класифікація функцій менеджменту. 2. Сутність і значення функції «планування». 3. Сутність і значення функції «організація». 4. Сутність і значення функції «мотивація». 5. Сутність і значення функції «контроль».	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23
Тема 4. Комунікації в менеджменті. 1. Поняття і роль комунікації. 2. Види і форми комунікації. 3. Процес комунікації в менеджменті. 4. Види і форми ділового спілкування.	2	-	2	-	-	-	4	8	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23
Тема 5. Керівництво та лідерство. 1. Поняття та загальна характеристика керівництва. 2. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. 3. Характеристика та класифікація стилів керівництва. 4. Теорії лідерства. Типологія лідерів.	2	-	2	-	-	-	6	8	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23
Тема 6. Основи операційного менеджменту в тваринництві. 1. Сутність і роль операційного менеджменту в системі управління підприємством. 2. Функції, методи і принципи операційного менеджменту. 3. Операційна система підприємства як об'єкт управління. 4. Управління основною операційною діяльністю в процесі виробництва та переробки продукції тваринництва.	2	-	2	-	-	-	8	12	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23
Тема 7. Ефективність менеджменту у тваринництві.	2	-	2	-	-	-	7	10	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23

1. Видова класифікація ефективності менеджменту: індивідуальна, групова, загально-організаційна. 2. Підходи до оцінки ефективності менеджменту. 3. Напрями підвищення ефективності менеджменту.									
Тема 8. Основи менеджменту якості виробництва продукції тваринництва. План: 1. Якість як об'єкт управління в тваринництві. 2. Інструменти управління якістю продукції тваринництва. 3. Системи управління якістю продукції.	2	-	-	-	-	-	7	10	основна: 4, 6, 7, 8, 10, 11, 16, додаткова 23
Всього за модулем 2	16		14	2	-		45	73	
Разом по дисципліні	30	2	30	2	-	-	90	146	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. розуміти основні поняття та категорії економіки, організації та менеджменту, а також проблеми, які вони досліджують	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	12/2	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання есе.	12/20
ДРН 2. визначати рівень залучення та економічну ефективність використання задіяних у виробничий процес ресурсів, ідентифікувати шляхи покращення їх використання.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	8/-	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання контрольного розрахункового завдання.	13/21
ДРН 3. визначати показники економічної ефективності виробництва тваринницької продукції за окремими підгалузями та по галузі тваринництва загалом.	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	4/-	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального розрахунково-аналітичного завдання із захистом презентації.	12/20
ДРН 4. формулювати завдання бухгалтерського обліку матеріальних цінностей, праці, її оплати	Лекція, практичне заняття, дискусія, пояснення	4/-	Опрацювання теоретичного матеріалу.	13/21

та здійснювати калькуляцію собівартості тваринницької продукції.				
ДРН 5. розуміти основні поняття, принципи та методи менеджменту; орієнтуватися в організаційній структурі управління підприємством; демонструвати навички прийняття управлінських рішень; реалізовувати функції менеджменту у практичній діяльності.	Лекція, практичне заняття, тематична дискусія, пояснення, рішення ситуаційних завдань, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	12/2	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання.	12/20
ДРН 6. налагоджувати професійні та ділові комунікації; розуміти особливості керівництва та формувати лідерські якості.	Лекція, практичне заняття, тематична дискусія, пояснення, рішення ситуаційних завдань	8/-	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання. Виконання есе.	13/21
ДРН 7. приймати участь в управлінні операційною діяльністю в процесі виробництва та переробки продукції тваринництва; забезпечувати ефективність менеджменту у практичній діяльності; демонструвати навички управління якістю продукції тваринництва.	Лекція, практичне заняття, тематична дискусія, пояснення, рішення розрахункових завдань, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	12/-	Опрацювання теоретичного матеріалу. Виконання індивідуального завдання.	15/23
Всього		60/4		90/146

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Тестування (2 тестування по 10 балів)	20/20%	Протягом семестру
2.	Есе (2 есе по 2,5 бали)	10/10%	2 тиждень, 13 тиждень
3.	Розрахункові завдання (2 завдання по 10 балів)	20/20%	До 15 тижня
4.	Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання із захистом презентації	20/20%	До 14 тижня
5.	Іспит (по білетах)	30/30%	За графіком сесії

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	< 12 балів	12-14,9 балів	15-17,9 балів	18-20 балів
Тестування	надано вірну відповідь на менш ніж 60% завдань	надано вірну відповідь на 60% - 74% завдань	надано вірну відповідь на 75% - 89% завдань	надано вірну відповідь на 90% та більше завдань

Есе	<6 балів	6-6,9	7-8 балів	9-10 балів
	Вимоги завдання виконано з грубими помилками	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Розрахункові завдання	< 12 балів	12-14,9 балів	15-17,9 балів	18-20 балів
	Виконано меншу частину завдань, допущено значні помилки	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання, але відсутні власні висновки	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії, зроблено власні висновки
ІРЗ із захистом презентації	< 12 балів	12-14,9 балів	15-17,9 балів	18-20 балів
	Виконано меншу частину завдань, допущено значні помилки	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, результати презентовано у рамках загальної дискусії
Іспит	< 18	18-22,9	23-26,9	27-30
Всього	< 60	60-74	75-89	90-100

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Тестування з використанням Kahoot	Після вивчення кожної теми
2	Тестування з використанням MOODLE	9 тиждень, 14 тиждень
3	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо розв'язання розрахункових завдань під час аудиторної роботи	постійно
4	Усне опитування під час занять та зворотний зв'язок від викладача під час аудиторної роботи	постійно
5	Усний зворотний зв'язок від викладача щодо виконання есе	2 тиждень, 13 тиждень
6	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів за результатами виконання розрахункових завдань та ІРЗ	10 тиждень 14-15 тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела

6.1.1 Підручники, посібники

1. Гук О.В. Економіка підприємства: конспект лекцій для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 073 «Менеджмент». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 93 с.

2. Економіка підприємства : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка», 075 «Маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Н. М. Покровська. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2025. – 289 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/76934>
3. Лобода Н.О., Чабанюк О.М. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. Вид-во: Алерта, 2022. 224 с.
4. Діденко В.М., Ярецька Г.С., Михайлов А.П. Менеджмент: навч. посібн. Вид-во: Кондор, 2025. 584 с.
5. Економіка і бухгалтерський облік у тваринництві: конспект лекцій / уклад. Г. В. Табацкова. Миколаїв : МНАУ, 2022. 122 с.
6. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті: навч. посібник. Вид-во: Кондор, 2025. 214 с.
7. Старченко Г.В., Калінько І.В., Косач І.А Операційний менеджмент: навч. посібник Київ: Кондор-Видавництво, 2015. 230 с.

6.1.2 Методичне забезпечення

8. Електронний курс по дисципліні «Економіка та бухгалтерський облік у тваринництві» в середовищі MOODLE.
9. Ковальова О.М. Економіка, організація і менеджмент у тваринництві: Конспект лекцій для студентів 2 курсу та 1 курсу скороченого терміну навчання ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Суми, 2023. 114 с.
10. Ковальова О.М. Економіка, організація і менеджмент у тваринництві (Модуль 1 «Економіка та організація у тваринництві»): Методичні вказівки для проведення практичних занять для студентів 2 курсу та 1 курсу скороченого терміну навчання ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Суми, 2024. 60 с.
11. Ковальова О.М. Економіка, організація і менеджмент у тваринництві: Методичні вказівки для самостійної роботи студентів для 2 курсу та 1 курсу скороченого терміну навчання ОС «Бакалавр» денної та заочної форм навчання спеціальностей 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» / Суми, 2024. 63 с.
12. Методичні рекомендації з планування обліку і калькуляції собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Затверджені наказом Мінагрополітики від 18.05.01. за №132 // Бухгалтерія у сільському господарстві.- 2001.- №8.- с.21-42.
13. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом Міністерства України від 30. 11.1999 р. №291.

і. Інші джерела

14. Земельний кодекс України: закон України від 25.10.2001 № 2768-III ; станом на 06.12.2016р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.
15. Закон України від 16. 07. 1999 р. №996-.XIV "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (змiнами та доповненнями)/ URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
16. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua/about.php>

6.2 Додаткові джерела

17. Дивнич О.Д., Бондаренко М.Ф., Суббота Н.В. Стратегічні напрями підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2019. №36. С.119-127. URL : <http://www.market-infr.od.ua/uk/36-2019>
18. Кернасюк Ю. Чи буде розвиток тваринництва в Україні? *Агробізнес сьогодні*. 2019. URL : <http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichnyi-hektar/item/14394-chy-bude-rozvytok-tvarynnystva-v-ukraini.html>
19. Правдюк М.В., Правдюк А.Л. Обліково-нормативне забезпечення управління витратами на біологічні перетворення у тваринництві. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. №11. С. 109-124. URL : <http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/xxNMB1mvyraeBKkpZHoe.pdf>
20. Брик, М. М. Сучасний стан та перспективи розвитку галузі тваринництва в Україні. *Економічний аналіз*. Тернопіль, 2018. Том 28. № 4. С. 331-337.
21. Повод М.Г., Ковальова О.М., Михалко О.Г., Меженський Г.В., Луник Ю.М., Гончар В.І. Аналіз галузі свинарства та оцінка економічної ефективності двофазового дорощування поросят за різних способів годівлі. *Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка*. 2025. Випуск 3 (48). С.86-95. <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2025-3.11>
22. Фермер: базовий рівень [Текст]: підручник / Гол. ред. В.І.Ладики. К: Агроосвіта, 2013. 623 с.
23. Довідник з технології та менеджменту в тваринництві / За ред. проф. Ю.Д. Рубана. Харків: Еспада, 2002. 572 с.
24. Строченко Н.І., Ковальова О.М., Зеленський А.С. Комплексна діагностика фінансового стану аграрного підприємства з використанням моделей прогнозування банкрутства. *Приазовський економічний вісник*. 2026. Випуск 2(46). С.165-171. <https://doi.org/10.32782/2522-4263/D2026-2-23>
25. Лаврук В.В. Державна політика сприяння інвестиційного забезпечення розвитку тваринництва України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 4. С. 130-134.
26. Семсал А.В. Організаційно-економічні засади підвищення ефективності виробництва молока в сільськогосподарських підприємствах України. *Економіка та держава*. 2022. №4. С.84-88. URL : http://www.economy.in.ua/pdf/4_2022/15.pdf
27. Ковальова О.М. Роль бджільництва в досягненні сталого розвитку аграрних підприємств та сільських територій. *Економічний простір*. 2024. №189. С.259-263. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/189-46>
28. Ковальова О.М., Ралкова К.С. Виробничий потенціал галузі тваринництва України: аналіз стану та перспективи розвитку у післявоєнний період. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. 2022. Том 27. Випуск 2 (92). С.13.-19. URL : http://www.visnyk-onu.od.ua/journal/2022_27_2/4.pdf
29. Ковальова О.М., Ралкова К.С. Сучасний стан та проблеми галузі сільського господарства України. *Інфраструктура ринку*. 2021. Вип. 51. С.59-65. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure51-9>

6.3 Програмне забезпечення

30. Програмне забезпечення типу Web 2.0: Google Cloud & Docs – для надання методичних матеріалів, комунікації зі студентами, виконання індивідуального завдання та розміщення завдань.
31. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle 3.11 – для організації дистанційного навчання студентів (доступ до навчально-методичних матеріалів, комунікації з викладачем, здійснення різних видів оцінювання).
32. Програмне забезпечення Zoom Video Communications, Inc. v. 5.6.1 – для організації навчання через відео-зв'язок (за необхідності).